

Då Svartviks Baptistförsamling nu skall fira sin sjuttioåriga högtid och församlingen ej förde Protocoll för de första fjorton åren, Vill undertecknad anteckna några drag ur minnet under de tre föregående åren 1873 – 1874 – 1875.

Undertecknad är ej ällst till levnadsåren, Men troligen ällst som Babtist av nu levande medlemmar av församlingen. Blev frälst första veckan av Februari 1873, och blev döpt samma år den 27 juli tillika med en kamrat Jan Persson av A F Norström nere här vid åstranden där ångbåtsbryggan vid Fabriken är belägen. Det var en vacker söndagförmiddag nog tidigt så vi kunde vara med på förmiddagspredikan som den tiden började kl halv elva. Då vi även firade Herrans nattvard och välkomnades. Det var ej några yttre fördelar som lockade en yngling just fyllda Nitton år att taga steget ut som det sades den tiden. Hånade, beljugna, förtalade som Babtisterna voro den tiden av både otrogna och kyrkliga. Men man måste lyda Gud mer än menniskor, Att gå utom lägret och bära hans smälek hette det. Och att få ett godt samvetes vittnesbörd. Och detta visade sig vara så sant, så sant. O vad vi sjöngo den tiden när vi rodde till Svartvik om kvällarne. (jag var nämligen bosatt på Klampenborg redan då) Jag var ju ensam ung då, mina trossyskon Nordlander, Jan Jansson m fl voro medelålders folk då men vad gjorde det, O så vi älskade varandra. Vi voro ju så få. Det fans den tiden inga andra frikyrkliga här i trakten än Babtisterna endera vara ogudaktig eller Babtist. Och då voro vi ju på rätta sidan! På Guds sida. Vi voro ej många men någon då och då kom till Församlingen under 1873. Men under vintern 1874 var det en liten väckelse både på Svartvik och Klampenborg. Ungdomarna började mottaga frälsningen. Vinden hade vändts sig oss till vår favör.

1874 var det blidvinter liksom i år med den skildnad att isen var körstark mellan Vapelnäs och Klampenborg. Men från Vapelnäs och ut till sjöss var det nästan ständigt öppet vatten. Söndagen den 27 April på morgonen såg man en liten skara Babtister från Klampenborg styra kurs över till Vapelnäs över isen, i samma sällskap såg man fyra unga kvinnor följa med, nämligen Hustru Kristin Norman och flickorna Mertha Dalkvist, Sara Vestman och Anna Lindgren. Något syntes de bära som de ej ville visa och när vi kom till Vapelnäs nära Grandells Koja så var ett litet tält upprest där och några Svartviksbor syntes vänta oss. Och vad få vi se? Jo de fyra kvinnorna kröpo in i tältet. Om en stund kom en omkring 50 års man, nämligen Predikant Strömstedt fullt påklädd och går rakt ut i det kalla vattnet och se en kvinna i sänder springer rakt ut till mannen. – mån tro för att rädda? Nej han tar dem helt enkelt och stoppar ned dem i det kalla vattnet. Om de ropade på hjälp? Nej de gå i land glada och kröpo i tältet igen. Och Strömstedt gick in i kojans. Hvad de gjorde där? Ja gissa själv.

Svartviksgummorna hade brått att ha varmt kaffe i ordning och rätt som det var kommo de alla ut glada och med nykammat hår och drucko sitt kaffe. Och det tycker jag de gjorde rätt för. Sen gingo de och vi till Kappellet med sång. Det underliga var att varken dopförättarn eller kandidaterna förkyldes sig. En av flickorna blev sedan min hustru och lever och mår bra än som ni ser.

Rätt många kommo till församlingen 1874, bland andra Frans Tolv Lars Erik Engman m flera Ja J Palm uppger i statistiken för året Döpta 32 inflyttade 7 antalet medlemmar 97. När vi nu blev så pass många blev frågan att få en föreståndare. En Seminarist Erikson valdes men han dog året därpå i Uppsala och hann aldrig komma hit. Utan Palm och Nordström hjälptes åt. några döptes även år 1876 bland dem Fru Fredrika Engström m.fl. Pastor Ullmark tjänade Sundsvalls Missionsförening, Bröderna underhandlade med honom och föreningen att få halvera om hans tid och lön Detta beviljades. – Men innan jag går vidare måste jag omtala ett isvattendop även vintern 1875. även då kvinnor nämligen en Klampenborgsflicka Johanna Backlund och en ca 50-årig Svartviksfru Engman moder till Pastor L.E Engman. Den gången var det isbelagd överallt så att de faktisk högg upp en vak och döptes där. Hvem som den gången tjänade som dopförättare endera det var Nordvall eller Nordström mins jag ej. även den gången avlöpte det utan ohälsa Man ser att det fanns sparttanska kvinnor då som ej hade vattuskräck.

Jag borde egentligen sätta punkt här, ty minnena afsåg en tid av tre år, men jag fortsätter litet längre Ullmark kom. Vid första församlingensmötet frågade han efter Protocolsboken: Det fanns ingen. Beslutade då att härefter föra Protocoll. – Kan här nämna hur Primitivt vi hade det. Nordström antecknade de som döptes, dog, uteslöts o. s. v. för statistiken skull men det mästa skulle minnet bevara. Innan årsmötena sändes räkningarna till nämndeman Per Persson i Skottsund en utom församlingen uppsätta revisionsberättelsen. ett årsmöte befanns det vara mer pengar i kassan än nödvändigt var. Kassören Br Røngren var ej skrivkunnig Han hade en särskild låst låda dit han lade pengar, anteckningar om inkomst och utgift för församlingens räkning. anteckningar gjordes av en av hans barn. Lådans innehåll skulle omnämde P. Persson räkna och sätta upp på Papperet. Vid nämnda möte frågades om någon kunde erindra sig någon inkomst som fattades, eller bortglömd? men ingen. Det är församlingens Pengar sa Røngren ty mina egna förvarar jag på annat ställe. Han blev trodd och tackat.

Ullmark bringade reda och ordning i förvaltningen. Påskyndade det då påbörjade Nya Kappellbyggnaden ordnade med Banklånen och verkets anskaffande och Predikade så att gamal Bönhuset var proppfullt. Och både han och Församlingen förstod att han var mannen. Och när Församlingen begärde att han från och med 1877 års början skulle ägna hela sin tid åt

församlingens tjänst vågade han lova det trots församlingens fattigdom och stora Kappellskuld och som han då nyss bildat familj flyttade de in så fort som rummen blev färdiga. Gud tycktes gilla denna sak, ty under vintern 1877 utbröt en riktig Pingsväckelse på Svartvik och spridde sig rundt omkring till Klampenborg, Ersvik och andra ställen Det var då på sommaren det var den stora dopförrättningen vid Benkåsviken då över 90 döptes av 3 dopförrättare den dagen Alla kommo till Svartviks församling. jag mins Farbror Hegner var en av de första tre som gick ut i vattnet. Ångaren Ljungan var hyrd den Söndagsmorgonen att gå till dopstället och blev så överfull att de måste avvisa många vid Klampenborgskajen ibland andra var det en grupp nyfrälsta ynglingar som ej fingo följa med, en av dem var Johan Sätterberg De blevo nog misslynta men det räckte bara några veckor så kommo 4 av dem och blevo döpta bland dem Sätterberg och Högfeldt.

Anmärkas bör att det ej var endast på Svartviks värksamhetskrets som väckelse uppkom den vintern Nej Guds ande värkade med kraft på människorna Två Norska bröder Tönsberg och Talaksen jemte en skraddare Selander värkade för Ansgariföreningen , sedermera den s.k. Waldenströmska rikningen. Gud var med dem och själar frälstes och Kappell byggdes På Skönsmon, Vapelnäs, Nyhamn och andra ställen. Det var underligt den tiden. Hvar två eller tre voro församlade Nog var samtalsämnet om väckelsen och dess följder. Strid var det visst både mot värld och vänner, Vi voro som barn då. – Man vet att syskonen i en familj medan de är små tvista sinns emellan och till och med slå varandra, men kommer en främmande och börja slå någon genast glömmes syskongnabbet bort och man förenar sina krafter för att jaga bort den främmande eller hur är det Paulus säger i första Korinterbrevet ”Medan jag var barn talade jag som ett barn,, Tänkte som ett barn och hade sinne som ett barn, Men sedan jag blev man lade jag bort det barnsliga” Och Gud var lov! Det synes som den barnsliga får mer och mer vika för det manliga